

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Actualisatie quickscan natuurwaarden

Boshuisweg 1, 3 en 3a

Vierakker

Rapport actualisatie quickscan natuurwaarden

Boshuisweg 1, 3 en 3a, Vierakker

Opdrachtgever	Natuurmonumenten Postbus 9955 1243 ZS 's-Gravenland
---------------	---

Rapportnummer	15236.001
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	17 september 2024

Opsteller ¹	████████████████████
Kwaliteitscontrole	████████████████

¹ Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	5
3	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	7
4	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	8
4.1	Vogels	8
4.2	Vleermuizen	10
4.3	Overige zoogdieren	12
4.4	Reptielen, amfibieën en vissen	14
4.5	Ongewervelden	15
4.6	Planten	16
4.7	Specifieke zorgplicht	16
5	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	18
5.1	Broedvogels.....	18
5.2	Vleermuizen	19
5.3	Overige zoogdieren	20
5.4	Amfibieën	20
5.5	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën.....	21
5.6	Overige soortgroepen	21
5.7	Overige soort(groep)en.....	22
6	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	23
6.1	Natura 2000	23
6.2	Natuurnetwerk Nederland	24
7	HOUTOPSTANDEN	26
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	27

Bijlage 1	Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2	Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3	Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Natuurmonumenten opdracht gekregen voor het uitvoeren van een actualisatie quickscan natuurwaarden aan de Boshuisweg 1, 3 en 3a te Vierakker.

De actualisatie quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de lopende vergunningsaanvraag ten behoeve van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie (zaaknummer 2023-012145), waarbij de sloop en renovatie van enkele opstallen aan de orde is. Onderhavig rapportage is een actualisatie op de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in januari 2021 op de locatie heeft uitgevoerd (rapport 15236.001, d.d. 30 maart 2021).

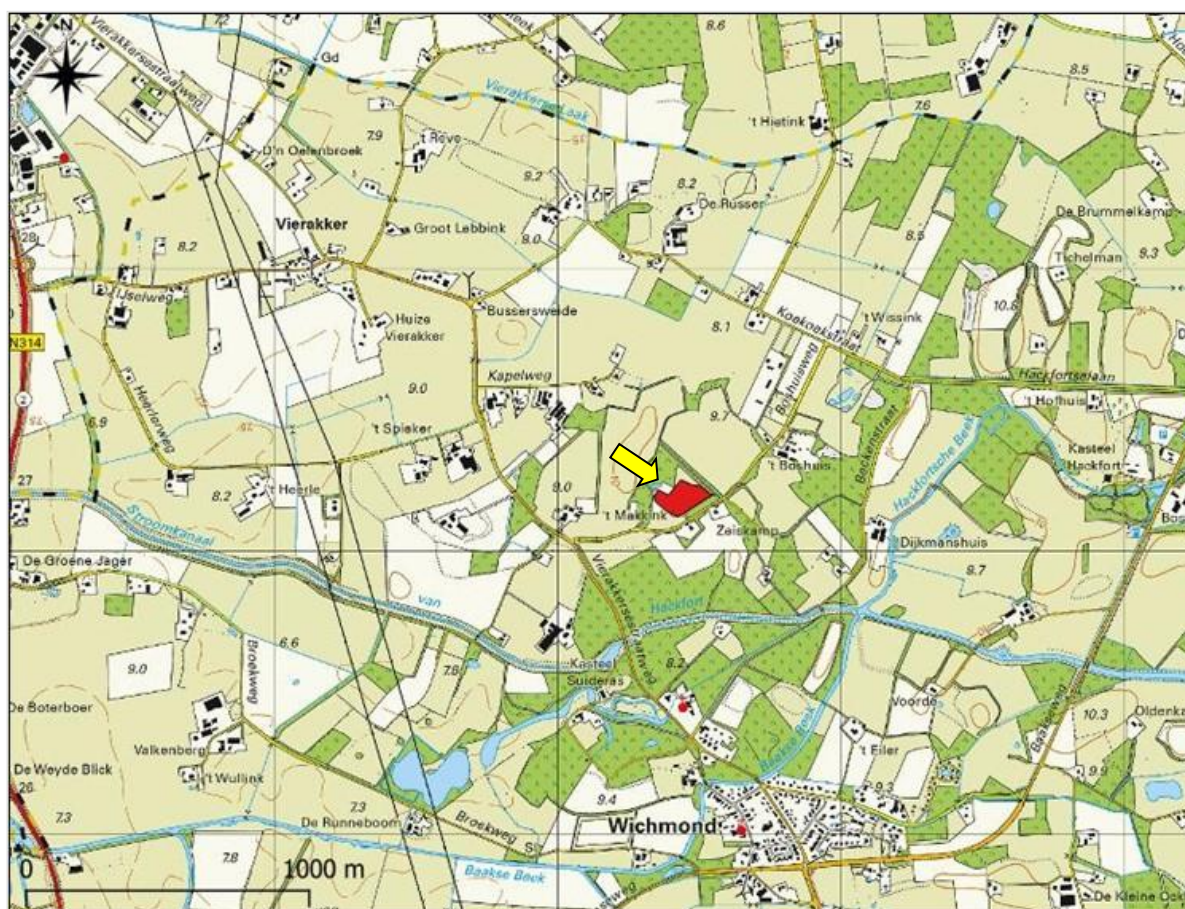
De actualisatie quickscan natuurwaarden heeft als doel in te schatten of er sinds het uitvoeren van de vorige quickscan planten- en diersoorten op de onderzoekslocatie aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1,4$ ha) ligt aan de Boshuisweg 1, 3 en 3a te Vierakker. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een agrarisch bedrijf met de volgende opstallen:

- A. Bedrijfswoning
- B. Werktuigenberging I
- C. Monumentale boerderij
- D. Werktuigenberging II
- E. Ligboxenstal
- F. Koeienstallen

- G. Tuinmanswoning
- H. Berging

Verder bestaat de onderzoekslocatie vooral uit verharding (tussen de verschillende opstallen), gemaaid gras, enkele bomen en lage begroeiing. Rond de bedrijfswoning ligt een tuin.

De onderzoekslocatie is gelegen in agrarisch gebied. De onderzoekslocatie is voor het grootste gedeelte begrensd met begroeiing in de vorm van struiken, bomenlanen en opslag. Verder liggen in de directe omgeving enkele woningen en weilanden/akkers.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens de veldbezoeken op 17 februari 2021 en 21 augustus 2024.

Figuur 2.2 Luchtfoto van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.3 Oprit woenerf met bedrijfswoning (links), monumentale boerderij (midden) en werktuigenberging I (rechts).

Figuur 2.4 Bedrijfswoning (A)..

Figuur 2.5 Werktuigenberging I (B).

Figuur 2.6 Voorhuis monumentale boerderij (C).

Figuur 2.7 Werktuigenberging II (D).

Figuur 2.8 Ingang ligboxstal (E).

Figuur 2.9 Ligboxstal (links) en Koeienstallen (rechts), met op voorgrond gemaaid grasveld.

Figuur 2.10 Tuinmanswoning (G).

Figuur 2.11 Berging (H).

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De agrarische functie op de locatie zal verdwijnen voor een woonbestemming en natuurontwikkeling. De initiatiefnemer is voornemens de niet cultuurhistorische en detonerende opstallen te slopen en de cultuurhistorische opstallen te renoveren en te herbestemmen.

De te slopen opstallen zijn de ligboxenstal en wagenschuur. De te renoveren gebouwen zijn de bestaande Tuinmanswoning tot woning, rijksmonumentale boerderij tot woning (of mogelijk werken), jongveestal tot berging/parkeren voor wonen (of mogelijk werken), bedrijfswoning tot woning en opknappen van de vervallen eenroeder.

Op de plek van de gesloopte opstallen komt nieuwe natuur in de vorm van kruidenrijk grasland om zoveel mogelijk de natuurlijke waarden te behouden en te verbeteren en mogelijk nieuwbouwwoningen voor 1, 2 of maximaal 3 huishoudens. De ontwikkeling van deze nieuwbouwwoningen is enerzijds mogelijk nodig om de gehele ontwikkeling met focus op natuurontwikkeling en instandhouding van het landgoed financieel haalbaar te maken en anderzijds dient het vanuit maatschappelijk oogpunt de wens naar meer woonruimte. In figuur 2.12 is een overzicht van de toekomstige situatie weergegeven. In figuur 2.13 is een overzicht van de bestaande en toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 2.12 Schets toekomstige situatie onderzoekslocatie (bron: Natuurmonumenten, 2024).

Figuur 2.13 Overzicht bestaande en toekomstige situatie plangebied (Natuurmonumenten, 2024).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 21 augustus 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische buitengebied kunnen dit zijn: boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespendif. Van deze soorten kunnen de boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, havik, roek en de wespendif op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten broeden langs stromend water (grote gele kwikstaart), hoge bomen langs bosranden (boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendif) of in vrijstaande hoge groepen bomen langs wegen of kanalen (roek). De voorgenomen ingrepen betreffen voornamelijk de bebouwing, (hoge) bomen zullen naar alle waarschijnlijkheid behouden blijven. Typisch jaarrond beschermde erfsoorten zijn huismus, kerkuil en steenuil.

Huisumus

Tijdens het uitvoeren van de quickscan in februari 2021 werd geconcludeerd dat de onderzoekslocatie geschikt is als nestlocatie voor huismussen. Voor het onderzoek naar de huismus zijn op 15 april en 10 mei 2021 gerichte veldbezoeken uitgevoerd. Tijdens de eerste veldronde zijn in totaal vijf roepende mannetjes waargenomen op de onderzoekslocatie. Het ging om twee bezette nesten in de werktuigenberging/jongveestal waarvan één in de nok en één tegen de zijwand, en drie nesten onder de dakpannen van de bedrijfswoning. Tijdens het tweede veldbezoek was de activiteit minder. Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden zijn passende mitigerende en compenserende maatregelen getroffen (zie rapport activiteitenplan 15236.009, d.d. 15 augustus 2023). Op basis van de inspectie in augustus 2024 wordt deze conclusie bevestigd.

Kerkuil

Tijdens het uitvoeren van de quickscan in februari 2021 werd geconcludeerd dat de onderzoekslocatie geschikt is als nestplaats en roestplaats voor de kerkuil. Tijdens het veldseizoen van 2021 is vastgesteld dat de monumentale boerderij als nestplaats in gebruik was en de veestal als roestplaats. Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden zijn passende mitigerende en compenserende maatregelen getroffen (zie rapport activiteitenplan 15236.009, d.d. 15 augustus 2023). Recent zijn er werkzaamheden uitgevoerd aan de monumentale boerderij, om verder verval te voorkomen (figuur 4.1). Tijdens het veldbezoek van 21 augustus is een individu aangetroffen in de ligboxenstal. Daarnaast zijn hier een grote hoeveelheid braakballen en krijtsporten aangetroffen.

Geconstateerd kan worden dat de voormalige ligboxenstal de afgelopen tijd in gebruik is geweest als roestplaats. Naar verwachting is het paartje dat in de nestkast in de monumentale boerderij zat hier naartoe verplaatst. Om te voorkomen dat het paartje kerkuilen het plangebied permanent verlaat dienen maatregelen genomen te worden (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.1 Huidige staat binnenzijde monumentale boerderij en kerkuilen-kast.

Figuur 4.2 Kerkuil in ligboxenstal.

Figuur 4.3 Braakballen en krijtsproten in ligboxenstal.

Steenuil

De verschillende opstallen zijn gecontroleerd op mogelijke nestgelegenheden en sporen van steenuilen. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De vorige bewoner van de bedrijfswoning gaf bij navraag aan geen steenuilen te hebben waargenomen op de onderzoekslocatie. Op basis hiervan is een broedgeval redelijkerwijs uit te sluiten. Omdat er volgens verspreidingsgegevens van de NDFF wel steenuilen in de omgeving voorkomen is het niet uit te sluiten dat de onderzoekslocatie gelegen is in het leefgebied van de steenuil. Steenuilen hebben een erg klein territorium en zijn erg honkvast. Permanente aantasting van een belangrijk deel van het leefgebied kan zo leiden tot aantasting van een broedgeval. Echter, het grootste deel van het groen blijft behouden. Alhoewel er in de toekomst wel nieuwbouw kan komen op delen van het grasveld, zal er geen permanente aantasting van het leefgebied plaatsvinden, aangezien dit deel maar in beperkte mate bij draagt aan foerageerfuncties voor steenuilen.

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals spechten en mezen, makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai, of weidevogels. Van deze soorten kunnen de hollenbroeders op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten broeden voornamelijk in kunstmatige en/of natuurlijke hollen in bomen. De voorgenomen ingreep betreft enkel de bebouwing (waar immers geen nestkasten hingen), de bomen blijven behouden. Tevens zijn de bomen zijn gecontroleerd op grote nesten, deze zijn niet aangetroffen. Daarnaast zijn negatieve gevolgen voor weidevogels uitgesloten. Het grasland rond de opstallen is, door het frequente maaibeeld; verstoring door menselijke activiteit en het geringe oppervlakte, ongeschikt voor weidevogels.

Boerenwaluw

Tijdens het uitvoeren van de quickscan in februari 2021 werd geconcludeerd dat de onderzoekslocatie geschikt is als nestplaats voor de boerenwaluw die mogelijk een jaarrond beschermde status hebben. Voor het onderzoek naar de boerenwaluw zijn op 10 mei en 22 juni gerichte veldbezoeken uitgevoerd. Er zijn vier bezette nesten van de boerenwaluw waargenomen in de veestal op onderzoekslocatie. De boerenwaluw is een soort waarvan

de nesten in uitzonderlijke situaties een jaarrond beschermde status geniet. Er zijn echter geen ecologische redenen die rechtvaardigen dat het nest van de boerenwaluw een jaarrond beschermde status zou moeten genieten. Het gaat hier om een enkele 'resterende' nesten. De populatie zal door het volledig weggeven van agrarische activiteit op de onderzoekslocatie verdwijnen. Vermoedelijk is de rest van de populatie al vertrokken naar een andere locatie. In de omgeving zijn voldoende alternatieve broedgelegenheden. Tijdens het veldbezoek van augustus 2024 zijn onder de nesten geen verse sporen aangetroffen.

Overige broedvogels

De bebouwing op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan algemene broedvogelsoorten, zoals de winterkoning, merel en kauw. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen door te werken buiten het broedseizoen (zie hoofdstuk 6).

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

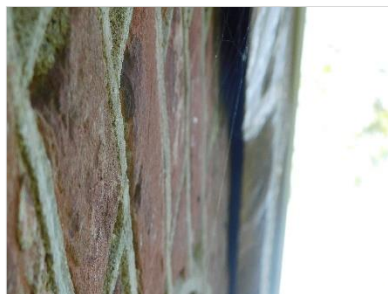
Tijdens het veldbezoek van februari 2021 werd geconcludeerd dat de monumentale boerderij mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor de gewone grootoorvleermuis. Uit het veldonderzoek dat in 2021 is uitgevoerd bleek de boerderij in gebruik te zijn als hangplaats. De gewone grootoorvleermuis gebruikt boomtakken of plafondbalken in (de buurt van) het foerageergebied om zijn voedsel op te eten. Alhoewel deze hangplaats tijdens de renovatie tijdelijk niet gebruikt zal kunnen worden, zijn er op de onderzoekslocatie en directe omgeving voldoende alternatieve hangplaatsen aanwezig. Het betreft een grote hoeveelheid bomen, een ligboxenstal en 2 werktuigenbergingen. Doordat de gewone grootoorvleermuis flexibel is in het vinden/gebruiken van hangplaatsen en er in de omgeving voldoende alternatief aanwezig is, worden significant negatieve gevolgen op de soort uitgesloten.

Vanwege de afwezigheid van een spouwmuur en dakbeschot is de monumentale boerderij ongeschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. De bedrijfswoning en tuinmanswoning beschikken over een pannendak. De ruimte langs de dakranden geeft toegang tot ruimte onder de dakpannen. Ook is er ruimte onder de nokpannen (figuur 4.6). Daarnaast is er geschikte ruimte tussen de gevel en de boeidelen van de tuinmanswoning (figuur 4.5). Tijdens het veldbezoek in augustus 2024 is een dode laatvlieger aangetroffen onder een van de dakpannen van de bedrijfswoning (figuur 4.4). In 2021 was het planvoornemen en mate van renovatie aan de bedrijfswoning, tuinmanswoning en bijbehorende berging nog niet concreet. Momenteel is duidelijk dat in de bedrijfswoning en tuinmanswoning asbestsanering uitgevoerd zal worden. Bij de bedrijfswoning zullen de sanering- en renovatiewerkzaamheden voornamelijk aan de binnenzijde worden uitgevoerd, waardoor negatieve gevolgen voor vleermuizen zijn uitgesloten. Indien wordt besloten werkzaamheden uit te voeren aan het dak zullen aanvullende maatregelen genomen moeten worden (zie hoofdstuk 5). Bij de tuinmanswoning zal het

dakbeschot gesaneerd worden, hierbij zijn negatieve gevolgen op gebouwbewonende vleermuizen niet uit te sluiten (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.4 Dode laatvlieger onder dakpannen bedrijfswoning.

Figuur 4.5 Ruimte achter boeidelen tuinmanswoning.

Figuur 4.6 Ruimte onder dak- en nokpannen tuinmanswoning.

De berging naast de tuinmanswoning beschikt niet over een spouwmuur of dakbeschot die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Echter is er wel een houtopslag aanwezig die gebruikt kan worden als verblijfplaats door ruige dwergvleermuizen (figuur 4.7), hier dient rekening mee gehouden te worden bij eventuele verwijdering van de opslag (zie hoofdstuk 5). Tijdens de quickscan in 2021 werd geconcludeerd dat de ligboxenstal ongeschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege het ontbreken van een dakbeschot en andere ruimtes zoals betimmering en spouwmuren. Tijdens het veldbezoek in augustus 2024 is in de deurpost van de ligboxenstal een dode dwergvleermuis aangetroffen (figuur 4.8). Dwergvleermuizen staan er om bekend om incidenteel achter deuren, raamluiken en andere beschutte plekken te verblijven. Het is onduidelijk of het hier om een vaste verblijfplaats gaat. Tevens is uit nadere inspectie gebleken dat er bij de voorzijde van de ligboxenstal een spouwmuur aanwezig is. Alhoewel hier isolatiemateriaal aanwezig is zijn er welk ruimtes aanwezig waar vleermuizen achter kunnen verblijven (figuur 4.9). Doordat niet uit te sluiten valt dat de ligboxenstal in gebruik is als vaste verblijfplaats door vleermuizen dienen aanvullende stappen genomen te worden (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.7 Houtopslag naast de berging.

Figuur 4.8 Dode dwergvleermuis bij deuropening ligboxenstal.

Figuur 4.9 Ruimte in spouwmuur ligboxenstal.

Bij de werktuigbergingen en de koeienstal ontbreekt het aan een dakbeschot, spouwmuren of andere geschikte ruimtes waar vleermuizen kunnen verblijven. Negatieve gevolgen vanwege de werkzaamheden zijn voor vleermuizen hier uitgesloten.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen. Daarnaast blijven de bomen ongemoeid.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Naast de onderzoekslocatie bevinden zich bosperceel, twee woningen en akkers. Eventuele verblijfplaatsen in bomen rond de onderzoekslocatie ondervinden door de afstand tot de bouwlocatie mogelijk hinder tijdens de werkzaamheden door bijvoorbeeld lichtverstoring. Het behoud van donkerte is voldoende om overtreding van de omgevingswet te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is ruim voldoende geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Eventuele foeragerende vleermuizen kunnen wel hinder ondervinden tijdens de werkzaamheden door bijvoorbeeld lichtverstoring. Het behoud van donkerte is voldoende om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie. Rond de onderzoekslocatie zijn echter wel houtsingels en bosranden aanwezig welke gebruikt kunnen worden als vliegroute. Door het voorkomen van lichtverstoring op deze eventuele vliegroutes zal een overtreding van de Omgevingswet (zie hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, boommarter, das en eekhoorn.

Steenmarter

Tijdens het aanvullende onderzoek in 2021 is geconstateerd dat de zolder in de monumentale boerderij in gebruik was als vaste rustplaats door een steenmarter. Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden zijn passende mitigerende en compenserende maatregelen getroffen (zie rapport activiteitenplan 15236.009, d.d. 15 augustus 2023). Tijdens het veldbezoek in augustus 2024 werd geconstateerd dat de monumentale boerderij, door gebrek aan verstoppelken, niet meer in gebruik is als rustplaats. Tijdens het veldbezoek zijn er wel verse

sporen gevonden in de ligboxenstal (figuur 4.10). Daarnaast is in de oude waterpomp voor de monumentale boerderij ruimte aangetroffen die gebruikt kan worden als rustplaats, echter zijn hier geen gebruikssporen waargenomen (figuur 4.11 & 4.12). Om negatieve gevolgen voor de steenmarter te voorkomen dienen aanvullende maatregelen genomen te worden (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.10 Poepsporen van steenmarter in ligboxenstal..

Figuur 4.11 Oude pomp voor monumentale boerderij.

Figuur 4.12 Binnenzijde oude pomp.

Boommarter

Boommarters maken voornamelijk gebruik van boomholtes als vaste rust- en voortplantingsplaats, maar ook van konijnenholen en takkenstapels. Binnen het plangebied zijn dergelijke verblijfplaatsen niet aanwezig. Ook zijn er rond de bebouwing en verharding geen holen aangetroffen. Daarnaast blijven de bomen rond het plangebied behouden. Negatieve gevolgen voor de boommarter zijn uitgesloten.

Eekhoorn

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen rond de onderzoekslocatie zijn onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn kan worden uitgesloten. Daarnaast blijven de bomen behouden. Negatieve gevolgen voor de eekhoorn zijn uitgesloten.

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassens zullen eerder hun leefgebied hebben in de nabijgelegen natuurgebieden en de aansluitende weilanden. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Bunzing, wezel en hermelijn

Kleine marterachtigen zoals de bunzing, hermelijn en wezel komen voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze soorten maken gebruik van takkenrillen, takkenhopen, schuurtjes, boomstobben of hopen organisch materiaal als schuilmogelijkheden en foerageergebied. Verblijfplaatsen van deze soorten en het leefgebied zal zich voornamelijk concentreren op de nabijgelegen bosranden en landschapselementen zoals houtwallen en struweel. Dit habitat is op de onderzoekslocatie in mindere mate ook aanwezig verruigde stukken in de vorm van struiken en lage begroeiing rond het plangebied (figuur 4.13). Het valt niet uit te sluiten dat deze

landschapselementen worden gebruikt als foerageergebied. Bij het behoud van de groenstroken zijn negatieve gevolgen voor kleine marterachtigen uit te sluiten, indien het groen niet behouden kan blijven of de begroeiing verwijderd wordt, ontstaan mogelijk negatieve gevolgen voor deze kleine marterachtigen (zie hoofdstuk 5). Het hoge gras rond de stallen blijkt ten tijde van het veldbezoek in augustus 2024 recent te zijn gemaaid vanwege onderhoud (figuur 4.15). Uit navraag blijkt dat dergelijk maaibeheer één á twee keer per jaar wordt uitgevoerd. Het is niet te verwachten dat dit deel van de onderzoekslocatie een essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van kleine marterachtigen.

Figuur 4.13 Dichte begroeiing aan de rand van de onderzoekslocatie.

Figuur 4.14 Stapels dakpannen rond monumentale boerderij.

Figuur 4.15 Gemaaid grasveld rond stallen.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten huisspitsmuis en veldmuis. Deze soorten maken gebruik van lage dichte begroeiing zoals weergegeven in figuur 4.11 of van rommelhoekjes en steen/takkenhopen zoals in figuur 4.12. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat verblijfplaatsen worden vergraven/vernield en dieren worden verwond/gedood. Voor deze soorten geldt vanwege een vrijstellingsregeling alleen de zorgplicht (zie hoofdstuk 5).

4.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de beschermde hazelworm waargenomen. De hazelworm komt voornamelijk voor op heideterrein maar ook in bos(randen) waarbij een dikke strooisellaag en beschutting aanwezig is. Het is mogelijk dat de lage/dichte begroeiing rond de onderzoekslocatie gebruikt wordt als leefgebied door de hazelworm. Dit geschikte habitat blijft tijdens de werkzaamheden ongemoeid. Binnen het plangebied zijn er echter wel enkele delen aanwezig waar individuen zich kunnen verschuilen. Het betreft hier de stenenstapel en dakpannen en ruigtes rond de opstallen aan de rand van de onderzoekslocatie (figuur 4.13 & 4.14). Om negatieve gevolgen te voorkomen dienen er aanvullende maatregelen genomen te worden (zie hoofdstuk 5).

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker. Binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie zijn geen streng beschermde soorten waargenomen. Echter ligt de onderzoekslocatie wel binnen het verspreidingsgebied van de kamsalamander.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen binnen het plangebied ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën hier uitgesloten.

Kamsalamander

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn er in de omgeving van de onderzoekslocatie geen waarnemingen bekend van de kamsalamander. De dichtstbijzijnde waarneming ligt op 2 km afstand ten noordoosten. Echter valt de onderzoekslocatie volgens de verspreidingsatlas wel in het verspreidingsgebied van de kamsalamander. Het valt niet volledig uit te sluiten dat de poel ten noordwesten, of andere wateren in de omgeving van de onderzoekslocatie gebruikt worden als voortplantingswater door de kamsalamander. Doordat de poel ten noordwesten ongemoeid blijft, zijn negatieve gevolgen met betrekking tot voortplantingswateren uitgesloten. In het onwaarschijnlijke geval dat de poel gebruikt wordt als voortplantingswater door de kamsalamander, zullen individuen de directe omgeving gebruiken als overwinteringshabitat. In de directe omgeving van de poel is voldoende overwinteringshabitat aanwezig in de vorm van liggend hout, holletjes en andere schuilmogelijkheden, die ongemoeid blijven. Incidenteel kunnen individuen gedurende dispersie zich op verdere afstand van het voortplantingswater begeven. Binnen het plangebied kunnen individuen beschutting vinden tussen de beplanting en onder de stenenstapels of dakpannen rond de opstallen. Om negatieve gevolgen te voorkomen dienen aanvullende maatregelen genomen te worden (zie hoofdstuk 5).

Algemene soorten

De onderzoekslocatie vormt weinig geschikt landhabitat voor amfibieën. Incidenteel kunnen de bovengenoemde algemene soorten beschutting vinden tussen de beplanting en onder de stenenstapels of dakpannen rond de opstallen. De poel, gelegen ten noordwesten van de tuinmanswoning, kan voortplantingsmogelijkheden bieden aan deze soorten. Doordat er rond deze poel voldoende overwinteringsplaatsen aanwezig zijn, is niet te verwachten dat het plangebied een belangrijk overwinteringshabitat voor amfibieën is. Voor de mogelijk incidenteel voorkomende individuen van de bovengenoemde soorten dienen aanvullende stappen genomen te worden (zie hoofdstuk 5).

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

4.5 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als sleedoornpage (sleedoorn), iepenpage (iep) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. De teunisbloempijlstaart heeft open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen als habitat. De waardplanten van de soort zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. Tijdens het veldbezoek is gelet op waardplanten van teunisbloempijlstaart. Hierbij is de teunisbloem aangetroffen tijdens het recente veldbezoek. Het veldbezoek is uitgevoerd in de groeiperiode van de waardplanten en de geschikte inventarisatieperiode van de teunisbloempijlstaart. Er zijn geen vraatsporen of rupsen van de soort aangetroffen. Een tweede inventarisatie zal uitsluitsel over aanwezigheid van de soort moeten geven (zie hoofdstuk 5).

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft, vermiljoenkever en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.6 Planten

Aangezien de locatie voornamelijk bestaat uit bebouwing en verharding, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Er zijn geen groeiplaatsen van beschermde vaatplanten in de omgeving bekend. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde planten waargenomen.

Bamboe en reuzenbalsemien

Rond de tuinhuiswoning zijn groeiplaatsen van bamboe, fluweelboom en reuzenbalsemien waargenomen. Deze planten zijn invasief en breiden zich snel uit. Geadviseerd wordt om de bamboe en reuzenbalsemien grondig en professioneel te verwijderen of in te dammen.

4.7 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Een Rode lijst is een overzicht van levende soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken. De dier- en plantensoorten zijn onderverdeeld in categorieën. Naast

vogels zijn er ook lijsten voor bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, sprinkhanen, krekels, korstmossen, land- en zoetwaterweekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen en zoogdieren.

Volgens de actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn verschillende soort(groep)en van de Rode Lijst in de afgelopen 3 jaar waargenomen. Het betreffen voornamelijk in de omgeving broedende vogels zoals wielewaal, grauwe vliegenvanger en kneu; grondgebonden zoogdieren zoals de haas en dagvlinders zoals de kleine parelmoervlinder en bruin blauwtje. Door te voldoen aan de algemene zorgplicht, aanvullende maatregelen beschreven in het activiteitenplan (15236.009, d.d. 15 augustus 2023), verwijderen van dichte begroeiing rond het plangebied onder ecologische begeleiding uit te voeren en grootschalige sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, kan worden vastgesteld dat nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dier- en plantensoorten die zijn opgenomen in de Rode Lijst.

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtrajec noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Broedvogels

Jaarrond beschermde broedvogels

Huismus

De nesten van huismussen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

De situatie voor de huismussen op de onderzoekslocatie zijn ongewijzigd ten aanzien van de bevindingen uit de eerste quickscan. De mitigerende en compenserende maatregelen zoals beschreven in het activiteitenplan (rapport 15236.009, d.d. 15 augustus 2023) zijn nog steeds relevant. Aanvullende maatregelen zijn daarom niet benodigd.

Kerkuil

De kerkuil is beschermd volgens artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De soort staat tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van kerkuil zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 1 van vogelnesten: 'nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- of voortplantingsplaats'.

Het lijkt erop dat het kerkuilenpaartje dat gevestigd zat in de kerkuilenkast in de monumentale boerderij is verplaatst naar de ligboxenstal. Er dient nadrukkelijk rekening gehouden te worden dat de kerkuilen weer de mogelijkheid hebben om te nestelen of te roesten in de monumentale boerderij, alvorens de sloopwerkzaamheden aan de ligboxenstal starten. Dit houdt in dat er geen werkzaamheden uitgevoerd mogen worden aan de monumentale boerderij op het moment van sloop van de ligboxenstal en vice versa. De situatie zal gemonitord moeten worden door een ter zake kundige voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden.

Als de bovengenoemde maatregelen getroffen worden, zijn er geen negatieve gevolgen te verwachten voor de kerkuil en kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden zoals beschreven in het activiteitenplan (rapport 15236.009, d.d. 15 augustus 2023).

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de opstallen buiten het broedseizoen worden gesloopt, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

5.2 Vleermuizen

De te slopen ligboxstal en te renoveren tuinmanswoningen en bedrijfswoning op de onderzoekslocatie zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal nader onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Omgevingswet aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Een dergelijk nader onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Omgevingswet naar verwachting niet te vermijden en is daarom een aanvulling op de vergunningsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd via het Omgevingsloket, middels een omgevingsvergunning.

5.3 Overige zoogdieren

Steenmarter

De steenmarter is een beschermde diersoort als bedoeld in artikel 11.54 van de Omgevingswet. Artikel 3.10 lid 1a en lid 1b zijn van toepassing op deze soort. Het is verboden de steenmarter opzettelijk te doden en het is verboden de vaste rust- of voortplantingsplaatsen te beschadigen of te vernielen.

De steenmarter heeft diverse verblijfplaatsen binnen hun territorium. Het lijkt erop dat sinds de werkzaamheden aan de monumentale boerderij de vaste rustplaats verplaatst is naar de ligboxenstal. Er zijn reeds mitigerende en compenserende maatregelen getroffen ten behoeve van de steenmarter (rapport 15236.009, d.d. 15 augustus 2023). Deze maatregelen zijn nog steeds relevant. Echter dient bij het slopen van de ligboxenstal en eventuele werkzaamheden aan de oude pomp rekening gehouden te worden met aanwezigheid van individuen. De sloopwerkzaamheden dienen onder ecologische begeleiding uitgevoerd te worden.

5.4 Reptielen en amfibieën

Hazelworm

De hazelworm is een nationaal beschermde soort als bedoeld in artikel 11.54 van de Omgevingswet. Dat houdt in dat het verboden is deze soort opzettelijk te doden of vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen.

De werkzaamheden blijven beperkt tot de opstallen, verharde delen en lage begroeiing rond de opstallen. Het geschikte leefgebied van de hazelworm rond de onderzoekslocatie blijft daarmee ongemoeid. Echter valt niet volledig uit te sluiten dat er incidenteel een individu zich schuil kan houden in de lage dichte begroeiing rond het plangebied en de stenenstapels en dakpannen rond de opstallen. Het verwijderen van (bouw)materiaal rond de opstallen dient buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uitgevoerd te worden, en zorgvuldig met de hand worden uitgevoerd. De meest geschikte periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden betreft de periode september tot november. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen. Indien de dichte en lage begroeiing rond het plangebied (deels) verwijderd wordt, dient door een ecooloog ingeschat te worden of de werkzaamheden onder ecologische begeleiding uitgevoerd kunnen worden of dat er aanvullend onderzoek benodigd is om uit te sluiten dat het een vaste rust- of voortplantingsplaats van de hazelworm betreft.

Kamsalamander

De kamsalamander is een internationaal beschermde soort conform artikel 11.46 van de omgevingswet. Dat houdt in dat het verboden is deze soort opzettelijk te doden of vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen.

Het is uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van essentieel landhabitat van de soort, waardoor werkzaamheden geen invloed hebben op de staat van instandhouding van de soort. Echter valt niet volledig uit te sluiten dat er incidenteel een individu zich schuil kan houden in de lage dichte begroeiing rond het plangebied en de

stenenstapels en dakpannen rond de opstallen. Het verwijderen van (bouw)materiaal rond de opstallen dient buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uitgevoerd te worden, en zorgvuldig met de hand worden uitgevoerd. De meest geschikte periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden betreft de periode september tot november. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen. Eventuele werkzaamheden aan de dichte en lage begroeiing rond het plangebied dient onder ecologische begeleiding te worden uitgevoerd.

5.5 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 11.54 (Bal) in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden wanneer rust- of voortplantingslocaties worden aangetast. Het verwijderen van (bouw)materiaal rond de opstallen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uitgevoerd te worden, en zorgvuldig met de hand worden uitgevoerd. De meest geschikte periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden betreft de periode september tot november. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen.

5.6 Overige soortgroepen

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart is een internationaal beschermde soort conform de Habitatrichtlijn, en artikel 11.46, eerste lid, (Bal) van de Omgevingswet. Daarmee is het verboden om individuen te doden of verwonden, en om vaste rust- en voortplantingsplaatsen te beschadigen of vernielen. Verder is het verboden om individuen opzettelijk te verstoren.

Tijdens het recente veldbezoek zijn geschikte waardplanten van de teunisbloempijlstaart aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn deze planten geïnspecteerd op vraatsporen en rupsen, deze zijn niet aangetroffen. Een tweede inspectie zal moeten uitsluiten of er een populatie van de teunisbloempijlstaart aanwezig is op de onderzoekslocatie.

5.7 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 2,3 kilometer afstand ten westen van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, trilling, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand ($\pm 2,3$ km) tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen (sloop en nieuwbouw) niet te verwachten. Eventuele stikstofuitstoot tijdens de werkzaamheden zal daarnaast gecompenseerd worden door de verminderde uitsloot door het opheffen van de agrarische functie. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming wordt niet noodzakelijk geacht.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Gelders Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel direct naast een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. De onderzoekslocatie grenst in alle windrichtingen aan het Natuurnetwerk. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie grenst aan het Gelders Natuurnetwerk. Het Natuurnetwerk betreft in Gelderland een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van het aangrenzende onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het GNN of GO niet aan de orde.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op en rond de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden, als bedoeld in artikel 11.111 (Bal). Eventueel te vellen bomen op de onderzoekslocatie betreft een houtopstand op erven of in tuinen. Voor deze houtopstand geldt geen meldingsplicht en herplantplicht.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Natuurmonumenten een actualisatie quickscan natuurwaarden uitgevoerd aan de Boshuisweg 1, 3 en 3a te Vierakker.

De actualisatie quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie waarbij sloop en nieuwbouw aan de orde is.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De agrarische functie op de locatie zal verdwijnen voor een woonbestemming en natuurontwikkeling. De initiatiefnemer is voornemens de niet cultuurhistorische en detonerende opstallen te slopen en de cultuurhistorische opstallen te renoveren en te herbestemmen.

De te slopen opstallen zijn de ligboxenstal en wagenschuur. De te renoveren gebouwen zijn de bestaande Tuinmanswoning tot woning, rijksmonumentale boerderij tot woning (of mogelijk werken), jongveestal tot berging/parkeren voor wonen (of mogelijk werken), bedrijfswoning tot woning en opknappen van de verval-len eenroeder.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	nee	nee	geen negatieve gevolgen voor de huismus en kerkuil zolang gehouden wordt aan de voorwaarden zoals beschreven in het activiteitenplan (rapport 15236.009, d.d. 15 augustus 2023). aanvullend dient voorafgaand aan de sloop van de ligboxenstal gemonitord te worden of de kerkuilen zijn verplaatst naar de monumentale boerderij
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek tuinmanswoning, bedrijfswoning en ligboxenstal.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	aandacht voor verlichting van bosrand
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	aandacht voor verlichting van bosrand
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	geen negatieve gevolgen voor steenmarter zolang gehouden wordt aan de voorwaarden zoals beschreven in het activiteitenplan (rapport 15236.009, d.d. 15 augustus 2023). Sloop ligboxenstal onder ecologische begeleiding. verwijdering van dichte begroeiing onder ecologische begeleiding aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	rekening houden met kamsalamander, materiaal zorgvuldig verwijderen, werkzaamheden aan ruigtes onder ecologische begeleiding aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen		minimaal	mogelijk	mogelijk	mogelijk	rekening houden met hazelworm, materiaal zorgvuldig verwijderen, bij werkzaamheden aan ruigtes dient ecooloog in te schatten of ecologische begeleiding of aanvullend onderzoek benodigd is
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar teunisbloempijlstaart
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		2,3 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		grenzend aan	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t.				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Huismus

De situatie voor de huismussen op de onderzoekslocatie zijn ongewijzigd ten aanzien van de bevindingen uit de eerste quickscan Wet natuurbescherming die uitgevoerd is in 2021. De mitigerende en compenserende maatregelen zoals beschreven in het activiteitenplan zijn nog steeds relevant. Aanvullende maatregelen zijn daarom niet benodigd.

Kerkuil

Het kerkuilenpaartje dat gevestigd zat in de kerkuilenkast in de monumentale boerderij is verplaatst naar de ligboxenstal. Er dient rekening gehouden te worden dat de kerkuilen weer de mogelijkheid hebben om te nestelen in de monumentale boerderij, alvorens de sloopwerkzaamheden aan de ligboxstal starten. Dit houdt in dat er geen werkzaamheden uitgevoerd mogen worden aan de monumentale boerderij op het moment van sloop. De situatie zal gemonitord moeten worden door een ter zake kundige voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden.

Algemene broedvogels

Op de onderzoekslocatie broeden in diverse opstallen algemene broedvogels. Om overtreding te voorkomen dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden. Globaal geldt hiervoor de periode van half maart tot half augustus, geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

Vleermuizen

De te slopen ligboxstal en te renoveren tuinmanswoningen en bedrijfswoning op de onderzoekslocatie zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal nader onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Omgevingswet naar verwachting niet te vermijden en is daarom een aanvulling op de vergunningsaanvraag aan de orde.

Kleine marterachtigen

De stukken struweel en lage begroeiing rond enkele opstallen kunnen een functie als foerageergebied of verblijfplaats hebben voor kleine marterachtigen zoals bunzing, hermelijn en wezel. Gelet op de doelstelling van Natuurmonumenten kan bij de nieuwe inrichting speciale aandacht aan het behoud en versterken van het leefgebied van kleine marterachtigen besteed worden. Dit houdt in dat de geschikte vegetatie zo veel mogelijk behouden dient te worden en dat er nieuwe beplanting wordt aangelegd. Voor werkzaamheden die betrekking hebben op het verwijderen van vegetatie rond de bebouwing geldt dat dit onder ecologische begeleiding dient uitgevoerd te worden.

Hazelworm

Het valt niet uit te sluiten dat er incidenteel een individu van de hazelworm zich schuil kan houden in de lage dichte begroeiing rond het plangebied en de stenenstapels en dakpannen rond de opstallen. Het verwijderen van (bouw)materiaal rond de opstallen dient buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uitgevoerd te worden, en zorgvuldig met de hand worden uitgevoerd. Indien de dichte en lage begroeiing rond het plangebied (deels) verwijderd wordt, dient door een ecooloog ingeschat te worden of de werkzaamheden onder ecologische begeleiding uitgevoerd kunnen worden of dat er aanvullend onderzoek benodigd is om uit te sluiten dat het een vaste rust- of voortplantingsplaats van de hazelworm betreft.

Kamsalamander

Het valt niet uit te sluiten dat er incidenteel een individu van de kamsalamander zich kan schuilhouden in de lage/dichte begroeiing rond het plangebied en de stenenstapels en dakpannen rond de opstallen. Het verwijderen van (bouw)materiaal rond de opstallen dient buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uitgevoerd te worden, en zorgvuldig met de hand worden uitgevoerd. Eventuele werkzaamheden aan de dichte en lage begroeiing rond het plangebied dient onder ecologische begeleiding te worden uitgevoerd.

Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden wanneer rust- of voortplantingslocaties worden aangetast. Het verwijderen van bouwmaterialen rond de opstallen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust uitgevoerd te worden, en zorgvuldig met de hand worden uitgevoerd.

Teunisbloempijlstaart

Tijdens het recente veldbezoek zijn geschikte waardplanten van de teunisbloempijlstaart aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn deze planten geïnspecteerd op vraatsporen en rupsen, deze zijn niet aangetroffen. Een tweede inspectie zal moeten uitsluiten of er een populatie van de teunisbloempijlstaart aanwezig is op de onderzoekslocatie.

Aanbevelingen

Invasieve exoten

Rond de tuinhuiswoning zijn groeiplaatsen van bamboe, fluweelboom en reuzenbalsemien waargenomen. Deze planten zijn invasief en breiden zich snel uit. Geadviseerd wordt om de bamboe, fluweelboom en reuzenbalsemien grondig en professioneel te verwijderen of in te dammen.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2023a). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017a). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017b). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

Bij12 (2024) Kennisdocument Kleine marterachtigen Bunzing – Hermelijn – Wezel. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/01/Kennisdocument-kleine-marterachtigen-v1-1-2.pdf>

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied 2 km rond onderzoekslocatie, periode 2019-2024. NDFF. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdiervereniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Provinciale bronnen

Gelderland

Provincie Gelderland (2021, maart). Planviewer - Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021). Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>.

Provincie Gelderland (z.d.). Bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 Van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf.

Provincie Gelderland (z.d.). Natuurregels in Gelderland. Geraadpleegd op 21 augustus 2024 van <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1>.

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
 - f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,
 - 2°. een waterstaatswerk,
 - 3°. een luchthaven,

- 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
- 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
 - a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
 - b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen

maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

